

FAMILIA

BUDA-PESTA

14 Septembrie st. v.
26 Septembrie st. n.

Va eși joi'a și duminică'a.

Redacțiunea: strada arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 69.

ANULU XIV.
1878.

Prețulu pe una anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

Schitie de caletoria.

XXV.

Monumentulu lui Ionu Buteanu.

Si luându-mi remasu bunu dela acesti munti romantici și istorici, chei'a Transilvaniei, mi-am întorsu privirea spre stesulu dinaintea noastră.

O vale frumoasă începea acolo. Încadrata de niste deluri, cari din ce în ce deviniau mai mici, spre a dispăre cu totul în departare. În stâng'a noastră, la piciorle delului curgeau valurile limpedi ale Crisiului albu.

Eră tocmai duminica pe la miedii, tîrgu de septemăna în Josasielu, o multime de oameni undulă pe piatia, unii plecau cătra casa, alții își petreceau bîndu aldamsiulu îndatinatu.

Prim'a caruția ce întalniramu eră a unui jidovu, care ducea acasa în comun'a sa o bute de spiritu. Aprópe la trei septemăni nu vediușemu nici unu jidovu, si ieta celu d'ântăiu ducea — veninu în satulu seu! Impresiunea fu cătu de neplacuta. Îmi eră gele de bietii consateni ai lui. Câte nefericiri avea să cauzeze acea singura bute de spiritu!

Impresiunea mea fu cu atātu mai durerósa, căci locul pe unde treceam avea ênsusi o reminiscenția trista. La 1849 acolo s'a petrecutu unu faptu crudu, pe tiermuru acelu Crisiu s'a scrisu cu sânge o pagina a evenimentelor acelor dile, care în fia-care romănu trebuie să stêrnésca simțieminte de durere. Acolo si-a espiratu nobilulu sufletu unulu din martirii nostri, carele n'a avutu altu defectu, decātu că a socotitu, că si alții sînt atātu de leali că dînsulu.

Nu vreu să repetescu fapte cunoscutu. Cine n'ar scî, cum a prinsu viclénulu Hatvani pe Ionu Buteanu?! Batutu la Abrudu, elu si-a adusu prinsonierulu pâna la Josasielu, si aice — simțîndu-se mai liberu — i-a stinsu vieti'a.

De atunce au trecut o multime de ani. Osamintele capitanului romănu zaceau ascunse si uitate pe tiermurea Crisiului, în locul unde dînsulu fu împușcatu.

În urma înse romănimea din acele parti, la îndemnul dlui Dionisie Pascuti, a întreprinsu o colecta, spre a face unu monumentu lui Ioanu Buteanu. Proverbialulu indiferentismu romănescu înse a respunsu cu îndatinat'a sa recela la acestu apelu; astfel apoi monumentulu a reesitu fôrte modestu. Dar în fine totusi s'a facutu ceva. Monumentulu s'a aredicatu înainte cu 8—9 ani, asistându unu numeru frumosu de inteliginti'a romăna, din care facu parte si neuitatulu Avram Iancu, carele înse atunce — durere! —

nu mai eră capabilu să întielega însemnatarea acelei serbări.

Osamintele nefericitului luptatoru alu libertății si egalității fure desgropate, si asiediate într'unu cosciugu anume. Acest'a se înmormentă ierasi în locul acela în pamentu, că se odihnésca acolo unde a sângeratu. Si de-asupra se puse monumentulu facutu.

Loculu unde a muritu Buteanu, unde fu înmormentatu atunci, si unde se asiediară acum de nou osamintele lui si monumentulu, eră lînga puntea de peste Crisiu.

Cu ânima emoționata doria să sosescu acolo, să mai vedu si acêsta reliquia naționala, si să me'nchinu memoriei acelei ânimi innalte, care si-a iubitu atātu de multu patri'a, si care doriă fericirea tuturor popórelor din ea.

Dar ajunsu la punte, indesiertu cautam monumentulu. Ne eră nici urma de elu. Cugetându, că dóra nu-lu cercu în locu bunu, întrebai de niste oameni, că unde-i? Aceia înse — probabilminte fiindu din alte sate — nu sciura să dea nici o deslucire. Carausiulu nostru din Baia-de-Crisiu, care si la redicarea monumentulu aduse pe căti-va ênsi acolo, ne spunea, că monumentulu s'a pusu atunce îndata la stâng'a punții, pe malulu Crisiului, în hotarulu comunei Gura-Hontiu. Cu tóte aceste înse noi nu vedeamu acolo nici unu monumentu.

Mai târdiu apoi aflai, că înca în anulu precedentu, umflându-se odata Crisiulu, a sub sapatu tiermurea, acêst'a s'a cutropitu, valurile au dusu cosciugulu, dar crucea fiindu mai grea, fu scapata si asiediate în mormentarulu din Gura-Hontiu.

Unu fiuru sacru me trecu la audiulu acestei împartesiri. Si mi-am dîsu: Cātu de misteriósa este mân'a destinului! Nobilulu sufletu, celu puçinu dupa încetarea sa din vieti'a a fost apretiuitu. A venitu mân'a destinului, l'a smulsu din culcusulu seu stropitu cu sângele seu nevinovatu, si i-a datu unu locu de repausu mai demnu, l'a asiediatu în patulu riului martoru alu caracterului seu nepetatu, si a dîsu valurilor acestui riu: „Duceti cosciugulu acêst'a, ascundeti-lu de ochii lumei profane si înmormentati-lu în alvi'a vóstra!”

Valurile esecutara porunc'a destinului, ele dusera osamintele lui Ionu Buteanu, si de-atunce nimene nu le-a mai vedutu!

Adâncitu în aceste meditătuni, uitai să facu imputare arangiatorilor, că pentru ce au redicatu monumentulu tocmai în locul acêst'a, unde puteau să scia, că Crisiulu il va spintecă?!

Nici nu-mi plesniă prin minte asiă ceva. Eu admiram finea atātu de poetica a istoriei unui martiru, si îmi diceam că aceea n'a pututu să fia mai frumoasă.

Unu ingeniu artisticu n'ar fi pututu inventá eroului seu unu finitu mai sublimu . . .

Si cu acésta impressiune plecai mai departe . . .

*

Dar aice voiu încheiá aceste schitíe fugitive, căci iéta-ne rentorsi în Ungaria.

Acusi vom sosi acasa, si de-ací 'ncolo nu vom mai conversá în „Familia“, ci numai în — familia.

Iosifu Vulcanu.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

Ulrich înse nu așteptá finea amenintiării. Elu o luá la fuga si dupa cinci minute mediculu Jellup sosi.

Ori va traí, ori va murí Robert Hawksley, sceneri'a „pesterilor de corale“ trebuia acum finita, cá sè nu-si atraga dela Tinsel si Spangle urmări rele, si asiá Ulrich se apucá de lucru, fiindu convinsu, cá déca esista înca ajutoru omenescu, Rosanna si mediculu Jellup ílu vor puté mântuí.

Mr. Mason se rentórse sér'a târdíu dela teatru. Ferestile locuintiei lui erau înca luminate, dara acea nu erá ceva cuprindíatoru, căci Rosanna de multe ori nu dormia pâna la medíulu noptii si totusi se sculá cu ciocârlanii séu mai bine dísu cu siagártii (învetiáceii) hornari din podu.

Ulrich deschise us'a mereu si precautu, totusi înse se audí unu : pst !

— E înca aici, Rosanno, cum se afla elu ?

Elu se uitá în chilía mica de dormitu si vedíu pe Robert Lisle gálfedu cá mortu, dara liniscitu cá unu pruncu.

— Mâne va fi restauratu, — síopti Rosanna ; — în nóptea acésta voiu siedé lângá elu, sè-i dau regulatu medicina'a, si tu Ulrich poti dormi pe sofa.

Rosanna Mason nu erá sentimentala si totusi positiunea acestui tineru fara ajutoru i-a atinsu ánim'a.

— Ea ílu va grigi cá pe unu ángeru, pâna ce va fi morbosu, — ísi díse Ulrich béndu o tassa de thea ; — dupa ce înse se va îndepartá de aici, scíu cá voiu audí destule pentru cá l'am adusu aici. O sora nemaritata póte fi o binecuvântare, unu tineru íase s'ar simtí mai bine fara aceste binecuvântári.

Ulrich fara a se desbracá se întinse pe sofa si dormi somnulu nevinovatului. Morbosulu si Polly asiderea dormiau, numai Rosanna siedea si citea în biblia, pâna ce se ivi díu'a la resaritu.

În decursulu noptii ea merse încetu în chilía unde dormia Polly, cá sè vedí'a de ea, care cu o faciá rumena si surisu dulce a unei copile visá visuri ferice. Lantisorulu dela grumadiu luciá, si Rosanna apesá díu întémpare chieí'a medaillonului si zarí fotografiá care se aflá în launtru. La începutu o privia liniscita si neinteresata, dupa acea ísi schimbá momentanu privirea, desfacú mereu medaillonulu de lantisoru si-lu duse cu sine în chilí'a unde erá morbosulu.

În adeveru erá totu acea si faciá, de si originalulu se pareá acum mai betrânu si mai barbatescu.

Totu acelasi cugetu, care deja s'a deșteptatu în

spiritulu lui Ulrich, cuprinse acum si sufletulu surorii sale : „Fost'a acestu barbatu tatalu Pollei?“

Erá dumineca diminétí'a, si Ulrich prin urmare avea díua libera.

Când se sculá, afla dejunulu deja gatitu, si Rosanna ílu privia cu seriosatea solena a unei buhe.

— Ce-i Rosanno ?

— Copil'a are unu medaillonu la grumadiu si tipulu ce se afla în acela e a morbosului nostru.

— Rosanno !

— Convinge-te ênsu-ti. Eu credu, cá elu e tatalu copilei.

— Acea trebuie s'o scimu înca înainte de ce s'ar îndepartá elu de aici ; de crescem noi pe Polly, avem dreptulu sè scimu si numele ei.

Dupa ce dejunara, se îngrigi Rosanna si de cea micutí'a, care când ísi deschise ochii vèneti, strigá dupa „Dozy.“

Miss Mason absentá a rare ori dela biserica, acést'a dumineca înse facea exceptiune si spiritulu ei pazitoru i putea escusá abaterea momentana dela calea datorintiei.

Când pasí în chilí'a morbosului ílu gasi deșteptu si observá îndata asemenarea ochilor lui vèneti cá zefirulu cu ceia ai copilei.

— Unde sîm si ce s'au întémplatu cu mine ? — întrebá elu, — fostu-am eu morbosu ?

— Numai o dí, — respunse amicabilu Rosanna.

Dta ai fost lovit de o trassura si fratele meu te-a adusu aici. Sè-ti aducu acum o tassa de thea, si déca te vei simtí destulu de tare, te poti si sculá.

Elu privia la ea cu multíumire si ochii lui vèneti semenau totu mai multu cu ai Pollei.

— Buna deminétí'a, Mr. Hawksley, — díse Ulrich întrându, — cum te aflí ? Fi-mi va permisú a-ti stá întru ajutoru la sculare ?

Robert Hawksley se simtíea fórte debilu si se asiedí'a, îndata ce se îmbraca, la ferést'a cu flori unde bateau razele sórelui.

Rosanna aduse o sticla de vinu, care a pastrat'o pentru ocazioni extraordinare, umplú unu pocalu mare si dede pacientului sè beie.

— De ai vointia de fumatu, poftesce, — díse ea, — tigara restauré'dia de multe ori de nimene umórea barbatilor.

Ulrich se uimi, Mr. Hawksley înse primí cu multíamire vinulu si tígarea, de si cea din urma erá destulu de rea.

În care stare a vietii nu fumé'dia barbatii, si se consolé'dia cu acea ?

— Dta si sor'a dtale ati fost fórte buni faci'a cu mine, — díse Hawksley sinceru, — si eu sîm dvóstre fórte multíamitoru.

— Déca asi fi sciutu adress'a dtale, te-asi fi dusu acasa, — respunse Ulrich, — dta înse nu erai în stare a vorbí, si asiá am aflatu de bine a te aduce la mine.

— Eu în Anglia nu am locuintí'a, stau aici, cá în tóta lumea singuru. Dupa absentare de doi ani calcai abiá eri iérasí paméntulu patriei mele. Nu voiescu a ve înfestá pe dvóstre si te rogu a-mi numí unu hótel fara sgomotu si a-mi chiamá o birja. Voiescu a me reintórce cu celu d'ântáiu vaporu în America.

— Remâni celu puçínu pâna mâne la noi, — i observá amicabilu Ulrich ; — locuintí'a nóstra e destulu de modesta, si în present'a positiune debilitata a

dtale ar fi mai preferibilu, decâtu sgomotulu unui hôtél.

Robert întinse pictorului mân'a sa, fâra ai grai unu cuvântu. Erá si de prisosu vr'unu cuvântu între dânsii.

Si în totu decursulu dîlei sîediù elu la ferésta, fumá, meditá si ascultá la sunetulu clopotelor ce chiamau pe crestini la cas'a Domnului. Polly alergá de vr'o câteva ori în întru si afara, elu înse se parea a nu o vedé si a nu o audi.

Rosanna îlu priviá cu unu felu de pietate respectuósa. Ea începù a simtî, cá esista dureri si mai mari, decâtu cea de frati, cari sînt la teatru în serviciu si tóta diu'a zugravescu coulisse.

Erá in-de-séra. Ei beura thea, pe Polly au culcat'o si iérasí sîediù Mr. Hawksley la ferésta fâra a grai unu cuvântu, pe când crepuscululu de séra se întinse peste totu orasiulu, stelele începura a luminá si pe strade luciau lampele de gasu cá nisce lumini misteriose.

Ulrich sîedea la cealalta ferésta, elu ar fi voitu bucuos sê scia ceva mai de aprópe peste óspele enigmaticu, nu voiá înse sê-lu infestedie cu întrebári. Strainulu începù a vorbí. Confidintia e nutrimentulu ànimei, precum e róu'a pentru flori, si órele de séra sînt pentru aceea mai acomodate. Asiá enará acestu nefericitu tinerulu pictoru, carele fu atátu de generos u fația de elu, tóte evenimentele vietii lui în intureculu crepusculului.

Capitulu X.

Enararea pe inseratu.

— Sciu cá-ti pare curiosu, — începù de odata Hawksley, — ca eu vinu din America si am de cugetu a petrece în Anglia numai trei séu patru dîle; dara póte cá si mai multu te vei mirá, déca îti spunu, cá am venit, a-mi duce soci'a acasa.

— Si ai aflat'o? — întrebá Ulrich, uimindu-se énsusi de dibac'a sa.

— Am aflat'o si am pierdut'o totu în acea-si óra.

— E mórtá?

— Ba. Te interesédia a audí istori'a unei esistintie gresite? Eu me simtu astadi, póte cá prim'a-óra în vietia, dispusu a vorbí. Unu nasíu escentricu m'a educatu pe mine fiulu unui farmeru, departe peste sfer'a mea, si cu 22 de ani primíi deja postulu de secretaru într'o casa vedúta. Se parea, cá mi-am împlinitu datorintiele pré bine si fâra pretensiuni, cáci stapánulu meu, carele nu erá nici avutu nici marinosu, ísi propusese sê me tîena multu timpu la elu. Dupa ce se finira sîedintiele parlamentului, me luá cu sine la bunurile sale dela Staffordshire. Acolo o vedíu eu prim'a-óra. Au trecut de atunci trei ani, si par' cá o vedu si astadi stándu cu mânilé pline de flori în semenaturi. Vestimentulu ei albu fluturá, în zefirulu usioru alu verei, amabil'a ei fația revelá apusulu sórelui. Ea numerá abiá siese-spre-diece ani, si erá în vacantia la tutorulu ei. Ea erá orfana, o ereditara, si dupa vointi'a repausatului ei tata încredintata, de când erá în alu diecelea anu, dupa unu baronu.

(Va urmá.)

Ce e nou ?

Dela curti. Maj. Sa regin'a petrece de o septemâna în Gödöllő. — Sultanulu a tramisu reginei Eugliteri unu album decoratu cu diamante; albumulu contine portretele celor doi fii ai sultanului, Selim de 13 ani si Abdul Medjid de 11 ani. — Împeratés'a Augusta a tramisu o mia de marci pentru ranitii din Bosnia. — Principess'a Natalia a Serbiei a nascutu unu fiu, care s'a botezatu indata, dându-i-se numele „Sergej“, dar în curéndu a si muritu. — Principele Milan s'a rentorsu dela Nisiu.

Sciri personale. Archiducele Iosifu în septemâna trecuta a inspectatu honvedimea la Muncaci. — Archiducess'a Clotilda, soçi'a archiducelui Iosifu, petrece la baile dela Norderney. — Ministrulu presiedinte Coloman Tisza s'a rentorsu dîlele trecute în Budapesta. — Dlu Cogalniceanu, trecéndu prin Viena, a fost primitu si de împertulu. — Midhat pasia a obtínutu permissiunea d'a se rentorce în Turci'a, dar la Constantinopolu nu va puté merge.

Programu festivu alu adunárii societátii pentru fondu de teatru románu ce se va tîné estu anu în 10 si 11 octomvre în Alba-Iulia. I. În 9 precum si în 10 octomvre primirea si încuarterarea óspetilor. II. În 9 octomvre sér'a convenire în promenad'a orasiului si cina comuna în chiosculu de-acolo. III. În 10 octomvre înnainte de médiadi la 10 óre, pe lângá signalisare prin clopotulu celu mare, deschiderea adunárii generale în biseric'a greco orientala din orasiu. IV. Dupa încheierea acestei prime sîedintie a adunárii banchetu în chiosculu promenádii din orasiu. V. Sér'a în 10 octomvre balu în localitatile chioscului promenádii din orasiu; între pause „Calusierulu“ si „Batuta“ jucata de 12 tineri románi; în cátu va reusi, cá 12 dame române sê se costumeze în diferite 12 costumuri române provinciale, balulu se va începe cu „Hora“ jucata de „Calusierii“ si damele române costumate. VI. În 11 octomvre înnainte de médiadi la 10 óre continuarea adunárii generale în supranumita bisericá. VII. Dupa finirea sîedintielor adunárii generale, si dupa prândiuri familiare, la 4 óre dupa médiadi excursiune generala la gradin'a episcopala asiá numita „la lumea noua“, iéra dupa împregiurári ceretarea raritátilor din fortaretiá. Din sîedintia comitetului arangiatoru tînuta în 16 septemvre 1878. *Mihaiu Cirlea*, secretaru.

Invitare. P. T. Familie si Domni cari dorescu a participá la adunarea societátii pentru fondu de teatru románu, ce estu-anu se va tîné în 10 si 11 octomvre st. n. în Alba-Iulia, sînt prin acésta rugati cá pentru cá comitetulu arangiatoru sê póta indeplinu a se îngrigí de primirea si încuarterarea tuturor óspetilor, binevoiesca în privintia acésta a se isinua pâna în 4 octomvre c. n. la subscrisulu, aretându pe cátu se va puté timpulu sosirii în Alba-Iulia si deosebitu numerulu membrilor familiei. Din sîedintia comitetului arangiatoru tînuta în 16 septemvre 1878. *Mihaiu Cirlea*, secretaru.

Aniversarea luárii Grivítiei s'a serbatu la Sinaia — unde petrece Domnitorulu si Dómna — cu mare pompa. La 9 óre deminéti'a s'a celebratu unu Te-Deum, la care au asistatu înnaltímile Lor, domni-siórele de onóre, ministrulu Statescu, principele Dimitrie Ghica si mai multe persóne, domni si dómne. Dupa terminarea serviciului divin, Domnitorulu a

trecuru în revista compani'a a 2-a din ântâiulu regimentu de vênatori; apoi a primitu defileulu si felicitârile. La 5 ore dupa miédiadi Înaltîmile Lor au luat prândiulu împreuna cu soldatii, în casarm'a vênatorilor, care erâ împodobita cu flori si bradi si diferite gravuri, amintindu episoade din resboiu. La sfêrsitulu mesei Domnitorulu a purtat unu toastu în onórea armatei, caruia i respunse capitanulu Magheru. În urma Domnitorulu a statu mai multu de o óra în mijloculu soldatilor, iéra la 8 Înaltîmile Lor s'a întorsu acasa. Séra Mariile Lor au petrecutu la príncipele Dimitrie Ghica, unde erâ adunata tóta societatea din Sinaia, si unde s'a facutu unu frumosu tablou, reprezentându Români'a cu ângerulu tînendu drapelulu tricoloru.

Balu academicu în Naseudu. Junimea academica nasedéna dela diferite facultâti decise înca în decursulu anului scolaru 1877/8 a conveni în Naseudu, si cu acea ocaziune a tîné unu balu. Venitulu eventualu alu acestui balu hotari a-lu destiná pentru înfiintierea unui fondu, din care sê se ajute studintii academici. Spre acestu scopu, tinerii dela deosebitele institute superioare isi alesera represintantii, cá arangiatori ai susnumitului balu. Acestia, constituindu-se în unu comitetu, hotarira tînerea balului pe diu'a de 18 augustu st. n. în localitatea gimnasiului din Naseudu. Comitétulu arangiatoru alu balului a constatu din urmatorii membrii: M. Siutu abs. de agr. presiedinte, A. Caudale abs. de for. secretaru, D. Muresianu teol. abs. cassariu, G. Onisioru stud. fil. controloru, A. Popu st. med., B. Dumbrava teol. IV, G. Domide teol. III, S. Tanco teol. III, si V. Mihailasiu stud. med. Acestu comitétu isi ia libertate a pune în vederea onorab. publicu reusit'a susnumitului balu. În sér'a balului s'au datu 128 bilete de întrare à 80 cr., cari dau sum'a de 102 fl. 40 cr. si 20 bilete à 1 fl. = 20 fl. Asiá dara cá tacsu de întrare s'au încassatu 122 fl. 40 cr. La acésta adaugându-se contribuirile marinimóse = 53 fl. 90 cr., venitulu întregu e 176 fl. 30 cr. Din acésta sum'a detragându-se spesele = 123 fl. 30 cr., remâne cá venitu curatu 53 fl., cari s'au si depusu spre fructificare la societatea de împrumutu si pastrare „Aurora” în Naseudu. În fine comitétulu isi esprima cea mai profunda multiamita atátu marinimosilor contribuatori, cátu si acelor dame si domni, cari au binevoitu a ne dá ajutorulu la decorarea salelor de dantiu. Naseudu la finea lui augustu 1878. *Macedon Siutu, Alessiu Candale.*

Jéta si list'a contribuatorilor la balulu din Naseudu: DD. L. Richter 10 fl., Ida Goldschmidt 5 fl., Basiliu Popu 2 fl. 60 cr., A. Siótropa 1 fl., L. Popu 1 fl., Ioac. Muresianu 60 cr., O. Baritiu 1 fl., Carolina Cafca 5 fl., C. de Zavrsky 5 fl. 40 cr., E. Lutia 4 fl., M. Pompiliu 1 fl., I. Procopianu 1 fl., S. Stoia 1 fl., G. Hangea 2 fl., B. Bolanu 1 fl., T. Vajmasiu 1 fl., Hersch Brecher si H. Brecher câte 1 fl., M. Pavelu eppu 2 fl., I. Anderco prepositu 1 fl., St. Biltiu, M. Sierbanu, D. Coroianu, B. Popu canonici câte 1 fl., L. Huza, G. Pasca câte 1 fl., T. Budu si Baldi câte 50 cr.

Pe câmpulu de resboiu s'a începutu iérasii actiunea. Divisiunea Szapáry, primindu întariri, a reiatu ofensiv'a. S'a facutu o nóua trecere la Sava si

s'a ocupatu Samatiulu. Bihaciulu, atacatu cu atâte perderi de generalulu Zach, în fine a capitulatu.

O fapta curagiósa. „Români'a Libera” povesteste, cá cutare Dumitru Popescu, hangiu în Români'a, venindu unu lupu la niste berbeci ai sei, voiniculu îl luá la góna; dupa ce fugi puçinu, lupulu stete pe locu, îlu așteptá si sari la prigonitoriulu seu. Curagiósulu nostru omu, apucá lupulu de masele si îlu tînú neclintitu, pâna ce sosi soçi'a sa, care sfaramá capulu lupului cu unu toporu.

Unde zacu ranitii români. Amu impartesítu si urmámu a împartesí list'a ranitilor si mortilor români, care a fost bine primita de cetitorii nostri si de alte foi. De asta-data deschidemu o rubrica nóua, în care vom însemná, cá unde zacu vitejii nostri raniti. În spitalulu de reserva din Marburg se afla urmatorii: dela regimentulu Alexis nr. 39, infanteristulu Georg Caba, dela regimentulu Cesareviciu, infanteristulu Petru Baiera greu ranitu, infanteristii Petru Tôderu, Vichentie Lascu si Traila Macicovescu usioru raniti.

Mortii si ranitii români (Continuare.) La Gracania în 13 augustu, din regimentulu Cesareviciu nr. 61, infanteristulu Pavel Vuin scú Coplitii a muritu. La Doboi în 4 sept., din regimentulu Scudier nr. 29, infanteristii Ioanu Butazanu, Iosif Vadjulu, Alexa Isacoviciu, morti, caprarulu Martin Nedelcu ranitu, gefreiterulu Maxim Vladulu ranitu, infanteristii Iuon Munteanu, L. Gruiciu, S. Ardeleanu, Pavel Laziciu, Mita Rotaru, Petru Zuzu, Pavel Gruicîn, Stefanu Gruiciu, raniti; din regimentulu Czareviciu nr. 61 fúhrerulu Josim Cimponieru ranitu.

Noutâti scurte din Români'a. Comerciantii din Iasi sânt fôrte iritati în contra unui anume Iulius Adolf, carele — înarcinatu din partea consulatului austro-ungaru din Iasi a face unu raportu asupra calitatilor productelor agricole din Români'a — a facutu unu raportu fôrte defavorabilu. — „L'Orient” scrie, cá niste oficeri rusi cercetéza relatiunile topografice dela fruntari'a austriaca dreptu cu valea Muresiului. — Guvernulu — scrie „Vocea Covur.” — a datu ordine autoritatilor din Basarabi'a a împacheté archivele, a tramite lucrurile de valóre si a stá gata de plecare la alu doile ordinu. — Tóte orasiéle au serbatu cu entusiasmu aniversari'a luárii Grivitiei. — „Vocea Covur.” scrie, cá la 1/13 sept. au sositu în Galati peste 20 cara cu efecte de ale armatei române din Basarabia. — O comisiune mixta, compusa din membrii delegati ai guvernului românu si austriacu functionéza la Mamornitia pentru rectificarea de fruntaria. — Príncipele Carol I va luá titlulu de „maiestate regala.”

Seiri merunte. Fabricelle din Germani'a au primitu numeróse comande din partea Rusiei, mai alesu pentru mitrailleuse dupa sistemulu svedesu, cari întrecu prin repeditiunea tragerii si prin numerulu glóntielor totu ce s'a vedíutu pân'acum. — Niste facatori de rele au furatu unele obiecte din castelulu dela Limderhof alu regelui de Bavaria; talharii s'au si prinsu. — Guvernulu germanu n'a permisu mamei lui Nobiling, cá la moméntulu fiului seu sê puna cruce. — Dlu advocatu Elia Traila si-a mutatu cancelari'a din Biserica-Alba la Oravitia.